

Nyomtatott és online sajtó

Potápi Árpád János: a jövőben is óvni és támogatni fogjuk a szórványban élő magyarságot

2023. november 15. – MTI, Magyar Hírlap, Demokrata, Ma7.sk, Hirado.hu, Felvidek.ma, Krónika, Szekelyhon, Pannon RTV, M1,

A jövőben is óvni és támogatni fogjuk a szórványban élő magyarságot - mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Facebook-oldalán szerdán közzétett videójában. November 15-ét, Bethlen Gábor születésének és halálának évfordulóját 2015-ben nyilvánította a magyar szórvány napjává az Országgyűlés. Célja felhívni a figyelmet azokra a magyar közösségekre, amelyek a tömbmagyarságon kívül élve is hűséggel, szeretettel őrzik nemzeti hovatartozásukat, gazdagítják a magyarság jelenét. A kormány 2010 óta azért dolgozik, hogy a legkisebb magyar közösségek is "erős bástyái legyenek a nemzetnek". Az elmúlt 13 évben számos beruházás, fejlesztés valósult meg a szórványban - mondta az államtitkár. "Az idei évben többek között a tóthfalui új sportcsarnokot, a szamosújvári Téka Alapítvány Szórványkollégium új épületét, valamint a Vajdahunyadi Római Katolikus Plébánia bölcsődéjét adtuk át az ott élő magyar közösségnek" - tette hozzá.

Szili Katalin: a szórványmagyar közösségek a nemzet végvárai

2023. november 15. – MTI, Hirado.hu, PestiSracok, Felvidek.ma, Krónika, Szekelyfold.ma

A szórványmagyar közösségek a nemzet végvárai, és a magyar kormány feladata ezeket a végvárat erősíteni, hogy szilárd és erős "építmények" legyenek - jelentette ki Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó szerdán az erdélyi Avasújvárosban. Szili Katalin a magyar szórvány napján látogatott el Szatmár megye szórványtárságába. A magyar többségű községben a Rákóczi Szövetség ösztöndíjait nyújtotta át az anyanyelvükön tanuló előkészítő osztályos diákoknak. Beszédében hangsúlyozta, hogy a szórványmagyar közösségek a nemzet végváraiként őrzik a magyar kultúrát, nyelvet, hagyományokat, melyek a magyarság tartását, önazonosságát adják. Megköszönte a szülőknél, hogy a magyar nyelvű oktatást választották gyerekeik számára, és a pedagógusoknak is köszönetet kifejtette: a Rákóczi Szövetség tanácsadó testületének tagjaként maga is rákócizsként érkezett. Hangsúlyozta: Magyarország és a magyar kormány nagyon fontosnak tartja a határain kívül élő magyarság támogatását, hogy a szülőföldjükön tudjanak boldogulni, gyarapodni a családok. Mondott a nemzeti identitás megőrzése érdekében végzett mindennapi munkájukért.

Hiába ígértek mást Zelenszkijék, továbbra is moldáv nyelvet és irodalmat oktatnának Ukrajnában a román helyett

2023. november 15. – Krónika

Bár a román fél bejelentése szerint a két állam között megállapodás született arról, hogy mostantól az Ukrajnában élő román kisebbség nyelve hivatalosan is a román, és nem a moldáv, más a helyzet a valóságban. A kijevi hatóságok a román ötödikesek számára Moldáv nyelv, illetve Moldáv és egyetemes irodalom című tankönyvet készítenek elő – irányította rá szerdán a figyelmet a Libertatea.ro portál, amelynek – állítása szerint – a birtokába jutottak a jövőre a diákokhoz kerülő könyvek borítói. A cikk szerint a 2023-as keltezésű tankönyvek másolatai a kiadó tévedése folytán jutottak el az ukrainai románok egy Odessza környéki képviselőjéhez, aki a tankönyvszerző férjének akarta elküldeni azokat. „Sajnálatos módon a két hivatalos bukaresti és kijevi nyilatkozaton kívül semmi sem történt. Vagyis nem jelent meg semmilyen hivatalos dokumentum az ukrán oktatási és tudományos minisztérium, az ukrán kormány vagy az ukrán parlament részéről” – mondta a Libertateának Anatol Popescu, akihez eljutottak a tankönyvek borítói.

„Nem sziget a teátrum, minden kolozsvárinak szól” – 15 éves a magyar színház Szamos-parti stúdióépülete

2023. november 15. – Krónika

A Szamos partján található, 15 éve létesült stúdió létfontosságú a Kolozsvári Állami Magyar Színház működése, lehetőségei, de a teátrumnak otthont adó régi épület tekintetében is – hangzott el a jubileumra szervezett kerekasztal-beszélgetésen, amelyet szerdán tartottak az Európai Színházi Unió 20. Fesztiválja, a november 19-ig tartó UTEfest keretében. Többek közt elhangzott, a stúdiótér a ma színházának közvetlenebb, hitelesebb játéktílusát szolgálja, ugyanakkor nélkülözhetetlen, hiszen egyazon, sürgős felújításra szoruló épületben kénytelen működni két intézmény: a kolozsvári magyar színház és az opera. A Kolozsvári Állami Magyar Színház stúdióépülete 15 éves, ennek a térnek a szükségességéről, funkcióiról, előnyeiről és hiányosságairól, a megépüléséhez vezető göröngyös útról, de a közönség igényeiről és változásairól is szó esett a szerdai beszélgetésen, amelyen Tompa Gábor, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója, Demeter András, a kulturális minisztérium volt államtitkára, a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar színház volt igazgatója, valamint Gergely Zsuzsa újságíró osztotta meg gondolatait.

Toldival szabnak irányt az irodalmi és wellnessturizmusnak Nagyszalontán

2023. november 15. – Krónika

Közlekedési, gazdasági, turisztikai csomópont szerepének betöltésére törekszik Nagyszalonta, ahol számos beruházás zajlik ennek a célnak az elérése érdekében. A hajdúvárosban tervek szerint két és fél év múlva készül el az idegenforgalom fellendítését is szolgáló élményfürdő,

fűtésre akarják használni a kiaknázandó termálfvízforrásokat, ugyanakkor a szalontaiak alig várják a majdan a város mellett elhaladó gyorsforgalmi út megépítését. Török László polgármester a Krónikának elmondta, a minőségi ugrás feltétele az is, hogy a román kormány ne lehetetlenítse el az önkormányzatok fejlődését.

Szórvány: menteni a menthetőt

2023. november 15. – maszol.ro

Identitásmegőrző intézkedésekre, anyagi támogatásra és aktív, kreatív, cselekvő hozzáállásra van szükség a szórványban élők helyzetének javításához az apátia vagy pesszimizmus helyett. Ezt hangsúlyozták az Erdély TV 24plusz című műsorának keddi meghívottjai, akik azon dolgoznak, hogy a szórványközösségek éljenek, fellendüljenek, az etnikai végeken is életet mutassanak. Ha a szórványban dolgozók nem a nemzethalált vizionálják, hanem kreatív módon építik a közösséget, miközben kezüket nyújtják a segítséget kérő szervezetek felé, akkor az adott közösségnek lehetősége van aktív magyar közösségi életet élni – ez a lehetséges receptek egyike a szórványközösségek fellendítésére mondta Pintér Zsolt, az RMDSZ Máramaros megyei szervezetének az elnöke, közösségszervező.

A Vártemplomban ülésezik a Székely Nemzeti Tanács küldöttgyűlése

2023. november 15. – szekelyhon.ro

Marosvásárhelyen, a Vártemplomban ülésezik a Székely Nemzeti Tanács küldöttgyűlése szombaton, 12 órától. Az ülés elején Izsák Balázs elnök beszámol a legutóbbi munkaiülés óta eltelt időszak tevékenységéről. Előterjesztik az SZNT legutóbbi küldöttgyűlésén elfogadott négy tisztség betöltését célzó személyi javaslatokat. Eszerint az SZNT parlamenti megbízottjának tisztségébe Kulcsár-Terza József parlamenti képviselőt, a székely szimbólumokért felelős tisztségbe Biró Edithet, a Székelyudvarhelyi Székely Tanács elnökét, az SZNT ügyvivői tisztségébe Gazda Zoltánt, a Sepsiszéki Székely Tanács elnökét és az Európai Unióval kapcsolatos kérdésekkel megbízott tisztségre pedig Szilágyi Zsoltot, az Európai Szabad Szövetség elnökségi tagját, az Erdélyi Magyar Szövetség külügyi és külpolitikai bizottságának elnökét javasolják. A tisztségek betöltéséről a küldöttgyűlése dönt.

Tiszta és világos: csak a magyar nyelvű felirat tilos

2023. november 15. – szekelyhon.ro

Miközben az FK Csíkszereda szurkolói nem használhatták magyar nyelvű felirataikat azzal az indokkal, hogy csak román nyelvű feliratok lehetnek a Bukaresti Steaua foci pályáján, a Steaua angol nyelvű molinói senkit sem zavartak. „A mérkőzés megfigyelője, egy buzău-i úriember megkeresett a meccs előtt, és megkért szépen, hogy egyezzek bele abba, hogy a székely zászlót ne vihessék be a stadionba, mert a székely zászló sérti egyesek érzelmeit. Mondtam, hogy nem fogok ebbe beleegyezni, mert ilyen alapon a csapat se mehetne be. Ezzel a logikával messze el lehet menni. Ezt így elbeszéltek ketten, utána pedig ő visszafutott a mérkőzése szervezőihez. Kiderült, hogy igazam volt, ezzel a logikával messze el lehet menni. Ebben a Steaua vezetősége megelőzött, mert ezt a logikát el is vitték a végleteikig: klubunk kapott egy átiratot a Steaua

vezetőjétől, Ștefan Răzvan Bichir alezredestől, amelyben az áll, hogy tilos a Steaua stadionjában bevinni olyan bannert, zászlót vagy bármilyen más olyan anyagot, amelyeken nem román a felirat. A székely zászlóval kapcsolatban arról döntöttek, hogy annak semmi köze a sporteseményekhez” – mesélte Szondy Zoltán, a klub elnöke.

Nagyot nőtt a Magyarország iránti szimpátia a románok körében tíz év alatt

2023. november 15. – Krónika

Jelentősen nőtt azon romániai polgárok aránya az elmúlt tíz évben, akik szimpátiával tekintenek Magyarországra – derül ki egy friss felmérésből. Az INSCOP közvélemény-kutató által a News.ro megrendelésére készített, szerdán ismertetett kutatásban arra kérdezték rá, hogy a megnevezett országok közül melyek iránt éreznek szimpátiát a válaszadók. A rangsor élén Spanyolország és Olaszország áll: előbbi iránt a válaszadók 82,8, utóbbival szemben 81,4 százaléka érez inkább pozitív érzelmeket. A románok körében az egyik legfőbb ellenségnek számító Magyarország ázsíója viszont jelentősen megnőtt az elmúlt tíz évben: a válaszadók 39,7 százaléka mondta azt, hogy inkább pozitívan viszonyul anyaországunkhoz – ez több mint tíz százalékos növekedés a 2013-as 29,3-hoz képest. Ezzel ugyanakkor természetesen még a sor végén kullog Kínához és Oroszországhoz hasonlóan – előbbihez 36,3, utóbbihoz csupán 18,3 százalék viszonyul pozitívan – igaz, Magyarországhoz képest legalább mindkét ország esetében jelentős csökkenésről beszélhetünk a tíz évvel ezelőtti számokhoz képest.

Albert Sándor professzort is Nyitra megye legrangosabb díjával jutalmazták

2023. november 15. – ma7.sk, Új Szó

Ünnepi díjátadó gálaműsor keretében, november 13-án tüntették ki Nyitra megye kiemelkedő eredményeket elért személyiségeit. A három jutalmazott közé bevásztották Albert Sándor professzort, a komáromi Selye János Egyetem alapító rektorát is, aki azonban egészségi okokból személyesen nem lehetett jelen az ünnepeken – mondta el a Ma7-nek Farkas Iván, a Szövetség megyei frakcióvezetője. „Megyei képviselőcsoportunk korábban három magyar nemzetiségű személyt javasolt a legfelsőbb megyei elismerésre, köztük tavaly nyáron én indítványoztam Albert Sándor kitüntetését. A megyei hivatal illetékesei a három jelöltünk közül az életrajza, rátermettsége, illetve a sokrétű áldásos munkássága alapján a Selye János Egyetem alapító rektorát, több könyv szerzőjét választotta ki jutalmazásra. Miután e javaslatot a Nyitra Megyei Önkormányzat megszavazta, s Branislav Becík megyeelnök is jóváhagyta, nagy örömünkre Albert Sándor is bekerült az idei díjazottak közé” – nyilatkozta portálunknak Farkas Iván, a magyar párt megyei frakcióvezetője.

Áhítat és imádság – Süle Ágnes Katalin fotókiállítása

2023. november 15. – ma7.sk

A budapesti pápalátogatás pillanataiba nyerhettek betekintést Süle Ágnes fotói segítségével mindazok, akik részt vettek azon a kiállításmegnyitón, amelyre a pozsonyi Liszt Intézetben

került sor november 14-én. „Ágnes különösen kedves vendég nálunk, hiszen nem csupán nagyszerű fotográfus, hanem külképviseletünk közösségének és a Pozsonyi Magyar Katolikus Közösség tagja. Ferenc pápa 2023. április 28–30. közötti magyarországi látogatásának helyszínein akkreditált fényképészként volt jelen” – mondta köszöntő beszédében Venyercsan Pál, a pozsonyi Liszt Intézet igazgatója hozzátéve, a fotóválogatásnak köszönhetően talán azok is átélhetik azt a fantasztikus, magával ragadó hangulatot, akik nem lehettek jelen az eseményen. „Az est különlegessége azonban nemcsak az, hogy a fotók kapcsán megelevenedő történeteket élőben hallgathatjuk meg, s hogy a fotográfus is itt van velünk, hanem az is, hogy a képek szereplői közül is eljöttek ma páran ide közénk. Mint például Bény község polgármester asszonya, Herbácskó Anita és a férje” – mondta az intézetigazgató.

Harmincéves a Mátyus Néptáncsoport. Fiúk, lányok, nagy jövő áll előttünk

2023. november 15. – ma7.sk

Harminc éve működik Felsőszeliben a Mátyus Néptáncsoport. A három évtizedes jubileumot november 18-án ünneplik egy gálaműsorral. A csoport szakmai vezetője hisz abban, hogy a mátyusföldi régió egyik legnagyobb és legaktívabb néptáncsoportja nagyon sokra hivatott. A Mátyus 1993-ban alakult meg a Csemadok mellett működő csoportként, Simkó Mária vezetésével. Az elmúlt 18 évben a csoport szíve lelke, Molnár Beáta vezeti a csapatot, öt éve Domján Máté a szakmai vezető. A Mátyus egyre inkább növekszik, a 25 felnőtt táncosnak már van utánpótlása, szépen cseperedik a következő mátyusföldi néptáncgeneráció. Az alapiskola felső tagozatosai a Höcögők csoportban, a harmadik – negyedik osztályosok a Topogók csoportban, az elsős-másodikosok a Tipegők csoportban táncolnak. A Mátyus család részei a Totyogók is - vagyis az óvodások. A gyerekek tanításában a legalapvetőbb mozdulatgyököktől indulnak el. „Alapvetően azzal találkozom, hogy apáról fiúra, anyáról leányra öröklődik a néptánc szeretete és művelése.

Hazatérés – könyvbemutató Esztergomban

2023. november 15. – felvidek.ma

Varga Krisztína elsőkötetes fiatal író mutatkozott be az esztergomi Laskai Osvát Antikváriumban. A Pozsonyban született, de Ipolyszalkán felnőtt, és ma is ott élő Varga Krisztína a Selye János Egyetem Tanárképző Karán 2021-ben szerzett történelem–magyar szakos diplomát 2021-ben. Jelenleg a doktori tanulmányait végzi az egyetem történelemdidaktika szakán. Fő kutatási területe a (cseh)szlovákiai magyarság története, valamint a történelemtankönyv-kutatás. Első önálló kötete jelent meg 2022-ben a fenti címmel, melynek alcíme: Visszatekintés a komáromi tárgyalásokra és az első bécsi döntésre. Kiadója a PRO CULTURE PARKAN nonprofit szervezet. A könyv szakmai lektorai: Dr. habil. Popély Árpád PhD, Dr. habil. Szarka László Cs. és további tanárai. E két professzor szintén jelen volt a könyvbemutatón. Popély Árpád bemutatta a könyv ifjú alkotóját, előbb felvázolva a kötet történelmi időszakát, s e könyv megszületésének lényegét, mely a történelmi időszak hazai magyar és szlovák sajtóvisszhangját kívánta felkutatni fotó- és szövegdokumentumokkal.

Színes szakmai programmal várták a cserkészvezetőket éves konferenciájukon

2023. november 15. – felvidek.ma

Közel 100 cserkészvezető vett részt a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség éves cserkészvezetői konferenciáján Kürtön. A színes szakmai program összeállításáért a szövetség vezetése felelt, a kísérőprogramokról és a helyszínről pedig a helyi 22. számú Majer István cserkészcsapat gondoskodott. A Cserkészvezetői Konferencia jelmondata idén a „Kösd össze a kellemest a hasznossal” volt, mely utal arra, hogy ez a rendezvény amellett, hogy kiváló platformot biztosít a cserkészvezetők tudásának bővítésére és a cserkészszövetséget érintő aktuális kérdések és átszerveződések, valamint az elmúlt cserkészév eredményeinek megvitatására, jó alkalom a találkozásra, a kötetlen beszélgetésekre és a szórakozásra is. A hétvége központi napja a szombat volt, reggeltől estig párhuzamosan két-három előadás futott, a résztvevők pedig maguk választhatták ki, hogy melyiken szeretnének részt venni.

Adománygyűjtés indult a lontói templom felújításáért

2023. november 15. – felvidek.ma

A közel háromszáz éves lontói katolikus templom felújításához várják a hívek és támogatók segítségét. Egyes szükséges munkálatokat már elvégeztek, a folytatáshoz kérik a nemes lelkűek adományait. Mint a közösségi oldalakon közzétett közleményben olvasható, a lontói egyháztanács kéri a segítséget az őseink által épített templom felújításához. A községben a 18. század elején kezdték el a templom építését. 1742-ben szentelték fel, s 1972-ben végeztek nagyobb felújítást a szakrális helyen, azóta csupán kisebb munkálatokat, a legszükségesebbeket végezték el – tudtuk meg Baltazár Arankától, az egyháztanács tagjától. Mint hozzátette: a legnagyobb veszélyt a falak folyamatos nedvesedése jelenti. Ennek megakadályozása érdekében idén ősszel elkezdték azok utólagos szigetelését, az alapzat injektálását. A munkálatok összege elérte a 8000 eurót, melyet az Ipolyszakállosi Plébániahivatal állt – összegezte az elmúlt hónapok eseményeit Baltazár Aranka.

Az államfő egykoron a Felvidékről deportált magyarokkal találkozott a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában

2023. november 15. – felvidek.ma

Kedden délután a Felvidékről kitelepített és deportált magyarokkal találkozott Zuzana Čaputová köztársasági elnök a Szlovák Nemzeti Múzeum – A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma pozsonyi székházában. A délutáni alkalom történelmi jelentőséggel bír, hiszen Szlovákia legfőbb közbiztonsági méltósága még soha nem szembesült ilyen felvidéki magyarokat érintő második világháború után jogtalanságokkal. Mint Jarábik Gabriella, a Szlovák Nemzeti Múzeum – A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma igazgatója a Felvidék.ma megkeresésére elmondta: az elnöki hivatal munkatársai, az emberi jogok és a nemzetiségi kisebbségek tanácsadói keresték fel az intézményt a találkozó ötletével. Az államfő kedden délután érkezett az intézménybe. Először megtekintette a múzeum állandó tárlatát. Többek között a magyarok deportálását összegző és 2016 novemberében megnyitott Felcserélt otthonok című kiállítást is

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. november 16.

megtekintették. „Ez a kiállítás adta az ötletet és a javaslatot arra, hogy az államfő itt találkozzon azokkal az élő tanúkkal, akik a deportálást átélték” – magyarázta portálunknak az intézmény vezetője. Hozzátette: az államfő nagy alaposággal tekintette végig az említett tárlatot.

Széleskörű felmérésre épül az új oktatási stratégia

2023. november 16. – PannonRTV

Elfogadta az MNT Oktatási Bizottsága tegnap az oktatási stratégia tervezetét – mondta el a Szabadkai Magyar Rádió Napindítójában Námesztovszki Zsolt. Az Oktatási Bizottság elnöke hozzátette, a köz- és felsőoktatási stratégia tervezete a 2024 és 2029 közötti időszakra szól, és hat célrendszert tartalmaz. Az infrastrukturális fejlesztések mellett kiemelik az identitásmegőrzést, az anyanyelv- és a közösségépítést, valamint a digitális kompetenciák fejlesztését. Az ösztöndíjprogram is marad, ugyanis ezzel sikerül szinte teljesen levenni a szülők válláról az anyagi terhet - mondta. A diplomahonosítás kapcsán kiemelte: az elvégzett szakmai gyakorlat helye határozza meg nagymértékben, hogy hol állnak majd munkába a fiatalok, ezért dolgoznak azon is, hogy minél több ilyen lehetőséget biztosítsanak Vajdaságban.

Az újvidéki magyar fejlesztéseket, intézményeket tekintette meg a VMSZ küldöttsége

2023. november 15. – PannonRTV

Az idei évben felújított Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központot tekintették meg, majd a Petőfi Sándor Általános Iskolában folyó munkálatokat nézték meg és végezetül lakossági fórumot tartottak az újvidéki magyar orvosokkal. A Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ teljes felújítása nyáron fejeződött be. Azóta újra virágzó a kulturális programkínálat, úgy fiataloknak, mint időseknek egyaránt. Király Károly, elnök, Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ, Újvidék: „Megtartottunk minden régi programunkat, úgy a bálak, mint a különböző fellépések, a keddi társalgónk, amit kedd esténként szoktunk tartani. Viszont, ha az újításokról szeretnénk beszélni, akkor meg lehet említeni azt, hogy új számítógépeket szereztünk be és az e-sportot szeretnénk aktualizálni itt a Petőfiben, valamint a fiatalok már elkezdtek különböző esteket szervezni, társasjáték, illetve quiznight esteket is itt nálunk a Petőfiben.”

A pedagógus is segíthet

2023. november 15. – Magyarszo.rs

A magyarkanizsai Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központban újabb fórumot szerveztek szerdán. Ezúttal a községbeli pedagógusok, intézményvezetők hallgatták meg a szakemberek előadásait. A támogató háttér elnevezésű fórumon olyan témákat boncolgattak, amelyek sajnos nagyon is aktuálisak lehetnek az iskolások életében is. Az előadók ismert szakemberek és pedagógusok voltak, akiknek témáit meghallgatva minden bizonnyal sok választ kaptak a pedagógusok a bennük felmerülő kérdésekre. Dr. Sági Zoltán a függőségi

betegségekről és azok okairól, Papp Ágota a kommunikáció személyességéről, Tóth Vásárhelyi Anita az érzelmi biztonságról, Szepesi Zoltán a társadalmi szerepek jelentőségéről értekezett a függőséggel küzdő jellemének konszolidációját illetően, míg Bagány Igor a digitális világ veszélyeire hívta fel a figyelmet. A fórumon harminchárom óvónő, tanító, tanár és iskolaigazgató vett részt. Jerasz Anikó, a Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ megbízott igazgatója elmondta, hogy a téma nagyon aktuális.

Topolya: Az 1944-45-ös ártatlan áldozatokra emlékeztek

2023. november 15 – Vajma.info

Az ártatlan áldozatokra emlékeztek Topolyán. A topolyai Nyugati temetőben, a VMSZ Topolyai Helyi Szervezetének és a VMDP Topolya–Kishegyes Körzeti Szervezetének szervezésében az 1944/45-ös események mártírjaira emlékeztek. A Kodály Zoltán Magyar Művelődési Központ tagjainak közreműködésével elhangzott a Himnusz, majd Benei Rebeka szavalata következett. Tomik Nimród, a VMSZ helyi szervezetének elnöke alkalmi beszédében szólt arról, hogy Vajdaság más településein mindenszentekkor és halottak napján emlékezünk meg a '44/45-ös ártatlan áldozatokról. Topolyán 1944. november 14-én került sor a legtöbb kivégzésre, ezért ez a napja az emlékezésnek. A helytörténészek foglalkoztak ezzel a témával, mely sokáig tabuként volt kezelve. A későbbiekben a Vajdasági Magyar Szövetség is az ügy mögé állt. Akadémiai vegyes bizottságot hoztak létre, mind a szerb, mind a magyar oldalon, ami Tomik szerint fontos lépés volt a megbékélés irányában. Ft. Szakály József topolyai plébános mondott fohászt a borzalmakban részt vevő felek, az áldozatok és a túlélők lelki békéjéért.

Bocskor Andrea: mihamarabb békére van szükség Ukrajnában

2023. november 15. – MTI, hirado.hu, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, KISZo.net, felvidek.ma Mihamarabb békére van szükség Ukrajnában, a katonai behívások és az anyanyelvi oktatás jövője sok aggodalmat kelt a kárpátaljai magyarokban - jelentette ki Bocskor Andrea, a Fidesz európai parlamenti képviselője a VIII. Kárpátalja-nap alkalmából az MTI-hez eljuttatott közleményében. Bocskor Andrea közleményében hangsúlyozta, a több mint másfél éve tartó háború rányomja bélyegét a kárpátaljai emberek életére. "A katonai behívások és annak veszélye, hogy jövőre már talán nem tanulhatnak anyanyelvükön 5. osztálytól a magyar nemzetiségű diákok, sok aggodalmat kelt a magyarokban" - fogalmazott a kárpátaljai politikus, majd hozzátette: mindez tovább erősíti orosz-ukrán háború befejezésének és a béke szükségességét, mert - mint kiemelte - ez élesztheti fel a jövőbe vetett hitet. A brüsszeli Liszt Intézetben kedd este, a VIII. Kárpátalja-napon tartott beszédében Bocskor Andrea elmonda, a rendezvény célja idén, hogy felhívja a figyelmet a kárpátaljai magyar közösség helyzetére, a háború árnyékában megélt nehéz mindennapokra, valamint bemutasson egy szeletet a helyi magyar képző- és színművészetből. Fontosnak nevezte, hogy a kárpátaljai magyarok helyzetéről lehetőség és esély van beszélni Brüsszelben.

BM: lezárult az Ukrajnából érkezett gyermekek oktatását támogató projekt

2023. november 15. – MTI, Kárpátalja.ma

Lezárult az Ukrajnából menekülők megsegítése - oktatási integráció támogatása című projekt, amely az Ukrajnából, a háború elől menekülő családok gyermekeinek a magyarországi köznevelésbe történő bekapcsolódását támogatta - tájékoztatta a Belügyminisztérium szerdán az MTI-t. A projektet a Széchenyi 2020 program keretében 3,6 milliárd forint európai uniós támogatással valósították meg - írták. Hozzá tették, hogy a program több mint 1500 óvodát és iskolát érintett, ezekben mintegy 6000 - 18 éves kor alatti - gyermek, illetve tanuló nevelésének, oktatásának támogatása zajlott. A tárca közlése szerint a projekt keretében nyújtott támogatás hozzájárult az ukrán állampolgársággal rendelkező és magyarországi állami, önkormányzati vagy nemzetiségi önkormányzati fenntartású köznevelési intézménybe beiratkozott gyermekek óvodai neveléséhez, és az állami fenntartású iskolákban tanulók neveléséhez, oktatásához, integrációjuk elősegítéséhez.

Belső ukrajnai gyerekeket üdültet a magyar külügyi tárca Makkosjánosiban

2023. november 15. – Karpat.in.ua

Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma folytatja a belső ukrajnai gyerekek támogatását. A táboroztatási program lebonyolítója ez alkalommal is a Tisza Európai Területi Társulás volt. A Harkiv megyéből Kárpátaljára érkezett fiatalok zömében olyan gyermekek, akik hozzátartozóik a hadseregben szolgálnak. Az egyhetes tábornak ismét a makkosjánosi Helikon Hotel adott otthont. A szervezők változatos és színes programot állítottak össze: a hét folyamán a fiatalok megismerkednek Kárpátalja turisztikai látványosságaival, épített örökségével és termálfürdőivel. Magyarország a háború kitörése óta határozottan kiáll a fiatalok támogatása mellett, és különböző szervezetek közreműködésével több mint 7500 fiatalnak biztosított már lehetőséget magyarországi illetve kárpátaljai üdülésre, emelte ki Vida László az ungvári főkonzulátus első beosztott konzulja. Amikor a Tisza Európai Területi Társulás megalakult, senki nem gondolta, hogy a társulás egyszer táboroztatási programok megszervezésére, lebonyolítására is vállalkozik.

A málenkij robot áldozatairól emlékezett honismereti tanulmányút szervezésével a „Genius” Jótékonyági Alapítvány

2023. november 15. – Karpat.in.ua

A szülőföldön maradási népszerűsítő programsorozatot szervezett Ez hát a hon mottóval a „Génus” Jótékonyági Alapítvány a Rákóczi-főiskolával együttműködve kárpátaljai diákok számára. A projekt részeként kárpátaljai honismereti szakmai tanulmányutakat valósítottak meg Gyökerek és szárnyak címmel. A záró program keretében a málenkij robot áldozatairól emlékeztek. Az 50 fős csapat felkereste a munkácsi Rákóczi-kastélyt. Ez volt az első állomása azoknak a 18 és 50 év közötti kárpátaljai férfiaknak, akiket a szovjet hatóságok három napos munka ürügyén gyűjtöttek össze. Csak kevesen voltak, akik nem engedelmessé váltak a felszólításnak. Nekik viszont bujkálniuk kellett. A kárpátaljai férfiak többsége viszont

megjelent három napi elemőzsiával a kijelölt helyszíneken. Őket oszlopokba sorakoztatva fegyveres örök terelték Szolyva felé.

A tudomány ünnepe a Rákóczi főiskolán

2023. november 15. – Karp.at.in.ua

Hibrid formában tartotta meg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Fodor István Kutatóközpontja és az intézmény Biológia és Kémia Tanszéke a Tudomány napi rendezvényét. A programot minden évben a Magyar tudomány napjához illetve hónapjához igazítva szervezik meg, tisztelegve a Magyar Tudományos Akadémia megalapítója gróf Széchenyi István előtt, aki 1825. november 3-án birtokainak egy évi jövedelmét ajánlotta fel a Magyar Tudós Társaság létrehozására. A Rákóczi-főiskolán egész novemberben olyan programokat szerveznek, amikkel tisztelegnek a magyar tudomány előtt és ezek által igyekeznek felkelteni az érdeklődést a kutatói pályák iránt. A tudomány népszerűsítéséért a biológia és kémia tanszék munkatársai sokat tesznek, hiszen év közben is számos programlehetőséget biztosítanak a fiataloknak.

„Őszinte beszélgetés” címmel nyílt meg Soltész Péter egyéni tárlata az „Ungvár” galériában

2023. november 15. – Karp.at.in.ua

„Ezek az emberek mind fontos szerepet töltenek be az életemben...” emlékezett vissza Soltész Péter festőművész tanáira és mentoraira, a Kárpátaljai Festőiskola oszlopos tagjaira, név szerint Balla Pálra, Szemán Ferencre és Kontratovics Ernőre. A mesterek portréi bemutatása során a művész elmondta, órákig tudna mesélni róluk, és nagy megtiszteltetésnek érzi, hogy egyéni tárlatán bemutatathatja ezeket a festményeket is. A kiállítást eredetileg a Soltész Péter 75. születésnapjára tervezték, amit a művész 2020-ban ünnepelt. Borisz Kuzma, az Ukrán Képzőművészek Nemzeti Szövetsége kárpátaljai szervezetének vezetője az ünnepélyes megnyitón oklevélet adott át az ünnepeltnek, és hozzátette, hogy a retrospektív kiállításnak köszönhetően mindenki, aki megtekinti, képes lesz átérezni a művész stílusát, modorát és karakterét, megérteni Soltész Péter alkotásainak üzenetét. Soltész Péter különleges tehetséggel képes meglátni a hétköznapi dolgokban a különlegeset, és megjeleníteni műveiben – jegyezte meg Vaszil Szvalyavcsik, kárpátaljai festőművész.

Kutyának nevezte a kárpátaljai magyarokat az ukrán képviselő, büntetőeljárás indult ellene

2023. november 15. – Mandiner, Index.hu, Kárpátalja.ma

Egyik felszólalásán odáig merészkedett, hogy „debilnek” nevezte az Ukrajnában élő magyar kisebbséget, és kutyákhoz hasonlította őket. Irina Farion korábbi ukrán képviselő 2018-as kijelentései vált ismertté, amikor kutyákkal hasonlította össze az Ukrajnában élő magyarokat. Farion nem állt meg itt, több alkalommal is voltak kijelentései, amelyek felborzolták a kedélyeket, most az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU) eljárást indított ellene – írja az Index az ukrán hatóságokra hivatkozva. Irina Farion ukránnyelv-tudós, pedagógus, politikai és

társadalmi aktivista egyik felszólalásán odáig merészkedett, hogy „debilnek” nevezte az Ukrajnában élő magyar kisebbséget, és kutyákhoz hasonlította őket.

„Magyarul a Muravidéken”: 300 euró 84 gyermeknek

2023. november 15. – Népújság

A „Magyarul a Muravidéken” program bírálóbizottsága keddi ülésén végleges döntést hozott a támogatásokról. Eszerint még karácsony előtt összesen 84 gyermek után fejenként 300 eurós összeget utalnak. Ahogy ezt a lebonyolító szervezet, a Muravidéki Pedagógusok Egyesületének szakmunkatársától, Gróf Annamáriától megtudtuk, összesen 87 kérvény érkezett be, ebből hármat utasítottak el. A program keretében a nyelvválasztás szempontjából sarkalatos tanulmányi szakaszokban, vagyis az általános iskola 1. és 4., a középiskola 1. osztálya, valamint az érettségi vizsga után adnak támogatást. Az idei megoszlás szerint 35 első osztályos, 34 negyedik osztályos, 12 első évfolyamos középiskolás, 1 fakultatívan magyart tanuló középiskolás és 2 érettségiző, illetve szülei adták be a pályázatot. A döntésről a lebonyolító szervezet először értesíti a pályázókat, majd következik a szerződések aláírása, majd mindenképpen még karácsony előtt a 300 eurós összeg utalása.

Hazai munkaerőt foglalkoztatnának

2023. november 15. – Népújság

A nemzetiségileg vegyesen lakott területre irányuló 2023-as szlovén gazdaságfejlesztési kiíráson a 11 sikeres projekt egyike volt a lendvai Management Center Kft. pályázata is. A támogatást egy Kubota KX042-4 minikotrógép beszerzésére fordították, ami a kft. számára új szolgáltatás bevezetését és gyorsabb munkavégzést tesz lehetővé. Magyar Dániel 2015-ben hozta létre a Management Center egyszemélyes társaságot. A kft. főtevékenysége előkészítő földmunkák végzése, ezt a jelenlegi két alkalmazott kisebb munkagépekkel végzi. Ilyen az 1,9 tonnás kotrógép többfajta csatlakozóval és a 2,7 tonnás rakodógép, amelyeket például építkezéseken történő anyagmozgatásra, illetve víz- és villanyvezetékek kialakítására, udvarrendezésre használnak.

Új logó, tizenegy ösztöndíjas

2023. november 15. – Népújság

A Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (DKMÖNK) Tanácsa hétfői ülésen elfogadta a közösség logóját. Az önkormányzatot, illetve a három magyar intézmény együttesét – DKMÖNK, Kézművességek Háza, Dobronoki György-Ház – egy stilizált piros-fehér-zöld tulipán szimbolizálja. Varga Edit, a magyar önkormányzat tanácsának elnöke ünnepi pillanatnak nevezte a tanács egyhangú döntését a javasolt logó elfogadásáról, hiszen a dobronaki magyar közösség volt az egyedüli a muravidéki községi magyar önkormányzatok között, amelynek még nem volt saját logója. Az új grafikai arculat elkészítésére Berden Anát, illetve Snail House nevű vállalatát kérték fel. A logó egy tulipán, amely a magyar kultúra gazdag

szimbolikáját testesíti meg. A három ívelt virágszirom a magyar nemzeti zászló színeiben a három nemzetiségi intézmény – DKMÖNK, Kézművességek Háza, Dobronoki György-Ház – szinergiáját szimbolizálja, és egyben a Triglav, a fő szlovén szimbólum formáját is magán hordozza.

20 éves a Mozaik Egyesület

2023. november 15. – Népújság

Fennállásának 20 éves évfordulóját ünnepelte a muraszombati székhelyű Mozaik Társadalmi Integrációs Egyesület november 14-én. A szervezet fontos szerepet tölt be a szociális vállalkozási területen a Muravidéken, munkásságukkal úttörők országos viszonylatban is. A Mozaik Egyesület már 2003 óta a hátrányos helyzetű és nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok segítését és érvényesülését hivatott szolgálni. Az egyesület a működése során számos projektet, programot valósított meg a szociális vállalkozás, illetve a szociális gondozás területén. Egyik főbb programjuk a hajléktalanok menedékhelyének működtetése, ahol akár harminc személyt is fogadhatnak, emellett terepmunkán keresztül éves szinten több mint 140 személynek segítenek az otthonmegőrzésben és az otthoni körülmények rendezésében.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. november 15. – Kossuth Rádió

November 15-e, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésének és halálának napja egyben a magyar szórvány napja is. 2015-ben nyilvánította azzá az Országgyűlés, azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet azokra a magyar közösségekre, amelyek a tömbmagyarságon kívül élnek. „Magyarország Kormánya 2010 óta azért dolgozik, hogy a legkisebb magyar közösségek is erős bástyái legyenek nemzetünknek” – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára közösségi oldalán közzétett videójában. ...” A jövőben is óvni és támogatni fogjuk a szórványban élő magyar közösségeket, akiknek kitartásáért és magyarsághoz való ragaszkodásáért mindannyian hálával tartozunk.” – zárta üzenetét az államtitkár.

2011. február 27-én - az RMDSZ nagyváradi kongresszusa határozatban nyilvánította november 15-ét, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésének napját a magyar szórvány napjává. E nap főszereplői a szórványban élők, az ő kultúrájuk, mindennapjaik bemutatása.

A Petőfi Sándor program ösztöndíjasának lenni nem egyszerűen kilenc hónapos szolgálatot jelent valamelyik kárpát-medencei szórványvidéken, hanem sok esetben hosszú távú kapcsolatok kialakítását is. Ez történt Nagy Anna esetében, aki az elmúlt évadban a temesvári Bartók Béla és a Gerhardinum líceum diákjainak nyelvi felzárkóztató programjait vezette. Több mint egy ösztöndíj, erről beszélt Nagy Anna.

Van-e jövője azoknak a székelyföldi településeknek, amelyek nem rendelkeznek községközpont-besorolással? Erre a kérdésre keresték a választ a sepsiszentgyörgyi Fejlesztési Intézet és a csíkszeredai KAM – Regionális és Antropológiai Kutatások Központjának kutatói. Az adatfelvétel és elemzés Kovászna -, Hargita- ,illetve Maros megye egyes régióira terjedt ki. A kutatás eredményeiről Biró A. Zoltán társadalomkutató, a Regionális és Antropológiai Kutatások Központjának vezetője számolt be.

Szerbiában december 17-én parlamenti és vajdasági tartományi képviselőházi választásokat tartanak. A magyar érdekvédelem a Vajdasági Magyar Szövetség számára többet jelent a pusztán szónál. A szerb parlamentekben azért kell ott lennie a magyar képviselőknek, hogy a közösség minden szinten építkezni tudjon, - mondta Pásztor Bálint, a VMSz megbízott elnöke, aki kedden, a temerini lakossági fórum vett részt.

Egy cseppnyi Erdély. Ez a Nagyalambfalváról elszármazott Benedekffy Katalin könyvének címe, amelyet ma Vajdahunyadon mutat be a szerző. Dél-erdélyi körútjának első állomása a Brassó melletti Négyfalu volt, majd következett Vízakna, Nagyszeben, Gyulafehérvár, Déva, majd holnap Aradon zárul. Benedekffy Katalin nemcsak a könyvét mutatta be, hanem életútjából, énekművészi munkásságából is nyújtott ízelítőt közönségének.

„Jókor voltak jó helyen, mivel akkoriban leginkább Nagyváradra érkeztek a friss hírek. Kolozsváron is voltak kitűnő diákzenekarok, de a Nyugatról, rádióhullámokon érkező új zene a Királyhágón fennakadt”. – meséli Virányi Attila alapítótag az 1968-ban alakult Metropol együttes eredettörténetét. Nemzetiségtől függetlenül ünnepezt volt az 55 éve alapított Metropol együttes. Az évfordulót koncerttel ünneplik, és az alkalomból kiadtak egy új nagylemezt is.